

© Këshilli i Evropës, 2021. Përkthimi jozyrtar i bërë nën Projektin "Forcimi i institucioneve të Kosovës* në luftën kundër torturës, keqtrajtimit dhe trajtimit degradues". Projekti bashkëfinancohet nga ana e qeverisë Norvegjeze dhe Këshillit të Evropës. Ky përkthim nuk e obligon Gjykatën.

© Council of Europe, 2021. Unofficial translation made under the Project on "Strengthening Kosovo* Institutions in Fight against Torture, Ill-treatment and Degrading Treatment". The project is funded by Norwegian government and the Council of Europe. This translation does not bind the Court.

© Conseil de l'Europe, 2021. Cette traduction non officielle a été faite dans le cadre de Project "Renforcer les institutions du Kosovo* dans la lutte contre la torture, les mauvais traitements et les autres traitements dégradants". Le projet est financé par le gouvernement norvégien et le Conseil de l'Europe. Cette traduction ne lie pas la Cour.

* Të gjitha referencat për Kosovën, si për territorin, institucionet apo popullsinë, në këtë tekst duhet të kuptohen në përputhje të plotë me Rezolutën 1244 të Kombeve të Bashkuara dhe pa ndonjë paragjykim për statusin e Kosovës

*All references to Kosovo, whether the territory, institutions or population, in this text shall be understood in full compliance with United Nations Security Council Resolution 1244 and without prejudice to the status of Kosovo.

* Toute référence au Kosovo mentionnée dans ce texte, qu'elle concerne le territoire, les institutions ou la population, doit se comprendre en plein conformité avec la Résolution 1244 du Conseil de Sécurité de l'Organisation des Nations Unies et sans préjuger du statut du Kosovo.

Fletë faktesh - Ekstradimi dhe burgimi i përjetshëm

Qershor 2018

Kjo fletë faktesh nuk obligon gjykatën dhe nuk është e plotë

Ekstradimi dhe burgimi i përjetshëm

Shih edhe fletën e fakteve për "[Burgimin e përjetshëm](#)".

Neni 3 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut:

"Askush nuk duhet t'i nënshtrohet torturës ose dënimeve ose trajtimeve jonjerëzore ose

Nivette k. Francës

3 korrik 2001 (vendim mbi pranueshmërinë)

Aplikanti, shtetas amerikan i cili dyshohej se kishte vrarë të dashurën e tij, paraqiti në veçanti se ekstradimi i tij në Shtetet e Bashkuara do të ishte në kundërshtim me Nenin 3 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut nëse ai do të dënohej me burgim të përjetshëm pa ndonjë mundësi të lirimit të parakohshëm.

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut e shpalli kërkesën të **papranueshme** pasi ishte qartazi e pabazuar. Duke vërejtur në veçanti se Prokurori i Qarkut të Rrethit të Sacramento-s kishte dhënë një zotim nën betim se, pavarësisht rrethanave, shteti i Kalifornisë nuk do të akuzonte një nga rrethanat e veçanta që duhet të akuzohen për dënimin me vdekje ose një dënim me burgim të përjetshëm pa asnjë mundësi e lirimit të parakohshëm të ishte e pamundur dhe se zotimi i saj ishte detyrues për pasardhësit e saj dhe për shtetin e Kalifornisë, Gjykata konstatoi se sigurimet e marra nga Qeveria franceze ishin të tilla që të shmangnin rrezikun që aplikanti të dënohej me burgim të përjetshëm pa ndonjë mundësi të lirimit të parakohshëm. Ekstradimi i tij nuk mund ta ekspozonte atë ndaj një rreziku serioz të trajtimit ose ndëshkimit të ndaluar nga Neni 3 i Konventës.

Shih edhe: [Olaechea Cahuas k. Spanjës](#), aktgjykimi i 10 gushtit 2006.

Einhorn k. Francës

16 tetor 2001 (vendim mbi pranueshmërinë)

Aplikanti, një shtetas amerikan, u largua nga Shtetet e Bashkuara pasi u akuzua për vrasjen e ish-partneres së tij. Ai u shpall fajtor, në mungesë, për vrasje dhe u dënua me burgim të përjetshëm. Qeveria franceze ra dakord ta ekstradojë atë, me arsyetimin se ai do të përfitonte nga një gjykim i ri dhe i drejtë nëse kthehej në Pensilvani dhe se nuk do të përballej me dënimin me vdekje. Ai apeloj dhe *Conseil d'Etat* franceze refuzoi apelin e tij. Para Gjykatës, aplikanti pohoi se ekstradimi i tij ishte dhënë në kundërshtim me Nenin 3 të Konventës, në veçanti, ai kishte të ngjarë të vuante një dënim të përjetshëm pa ndonjë mundësi reale të faljes ose lirimit me kusht.

Gjykata e shpalli kërkesën si **të papranueshme** si qartazi të pabazuar. Përsëritja se nuk mund të përjashtohet që shqiptimi i një burgimi të përjetshëm të pazvogëlueshëm mund të ngrejë një çështje sipas Nenit 3 të Konventës dhe duke iu referuar në këtë drejtim dokumenteve të Këshillit të Evropës mbi këtë temë¹, ajo konkludoi nga kjo se nuk ishte përjashtuar gjithashtu që ekstradimi i një individi në një shtet në të cilin ai rrezikon të dënohet me burgim të përjetshëm pa ndonjë mundësi të lirimit të parakohshëm mund të ngrejë një çështje sipas Nenit 3 të Konventës.

1. Shih raportin e përgjithshëm mbi trajtimin e të burgosurve afatgjatë, të hartuar nga Nën-Komiteti Nr. XXV i Komitetit Evropian për Problemet e Krimit (Këshilli i Evropës, 1977) dhe Rezoluta (76) 2 mbi trajtimin e të burgosurve afatgjatë, të miratuar nga Komiteti i Ministrave i Këshillit të Evropës në kontekstin e punës së Nën-Komitetit.

Sidoqoftë, në rastin në fjalë, Gjykata vuri në dukje se Guvernatori i Pensilvanisë mund ta shndërronte një dënim të përjetshëm në një tjetër me një kohëzgjatje që ofronte mundësinë e lirit me kusht. Si pasojë, megjithëse mundësia e lirit me kusht për të burgosurit që vuanin dënimin e përjetshëm në Pensilvani ishte e kufizuar, nuk mund të nxirret nga kjo që nëse aplikanti dënohej me burgim të përjetshëm pas një gjykimi të ri në Pensilvani, ai nuk do të ishte në gjendje të lirohej me kusht, dhe ai nuk nxori asnjë provë për të garantuar një përfundim të tillë.

Shih edhe: **Schuchter k. Italisë**, vendimi për pranueshmërinë i 11 tetorit 2011; **Segura Naranio k. Polonisë**, vendimi për pranueshmërinë i 6 dhjetorit 2011.

Harkins dhe Edwards k. Mbretërisë së Bashkuar

17 janar 2012 (aktgjykim)

Të dy aplikantët u përballën me ekstradim nga Mbretëria e Bashkuar në Shtetet e Bashkuara ku, siç pretenduan ata, rrezikuan dënimin me vdekje ose burgim të përjetshëm pa lirim me kusht. Autoritetet amerikane dhanë siguri se dënimi me vdekje nuk do të zbatohet në rastet e tyre dhe se dënimi maksimal që ata rrezikuan ishte burgimi i përjetshëm.

Lidhur me rrezikun e burgimit të përjetshëm pa lirim me kusht, Gjykata vendosi që **nuk** do të kishte **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës nëse njëri ose tjetri aplikant ishte **ekstraduar** në Shtetet e Bashkuara, duke konstatuar se asnjëri prej aplikantëve nuk kishte demonstruar se do të kishte një rrezik real të trajtimit që arriti pragun e Nenit 3 si rezultat i dënimit të tij. Në rastin e aplikantit të parë, Gjykata nuk u bind se do të ishte shumë joproporcionale që atij t'i jepej një dënim i detyrueshëm me burgim të përjetshëm në Shtetet e Bashkuara. Ai kishte qenë mbi 18 vjeç në kohën e krimit të tij të pretenduar, nuk ishte diagnostikuar me ndonjë çrregullim psikiatrik dhe vrasja kishte qenë pjesë e një përpjekjeje për grabitje me armë - një faktor rëndësues. Për më tepër, ai nuk ishte dënuar ende, dhe - edhe po të dënohej dhe të jepej një dënim me burgim të përjetshëm - mbajtja e tij në burg mund të vazhdonte të justifikohet gjatë gjithë jetës së tij. Dhe nëse nuk do të ishte ashtu, Guvernatori i Florida-s dhe Bordi Ekzekutivi i Faljes i Florida-s, në parim, mund të vendosnin të ulnin dënimin e tij. Sa i përket aplikantit të dytë, ai u përball - më së shumti - me një dënim të përjetshëm pa kusht. Duke qenë se ai mund të vendoset vetëm pasi të merret në konsideratë nga gjyqtari i gjykimit për të gjithë faktorët relevantë dhe vetëm nëse ai do të dënohej për një vrasje të paramenduar, Gjykata arriti në përfundimin se një dënim i tillë nuk do të ishte tepër disproporcional.

Babar Ahmad dhe të tierët k. Mbretërisë së Bashkuar

10 prill 2012 (aktgjykim)

Aplikantët u paditën për akuzat të ndryshme për terrorizëm në Shtetet e Bashkuara, të cilat kërkuan ekstradimin e tyre. Ata u ankuan për rrezikun e vuajtjes së dënimit me burgim në një burg të sigurisë së lartë, ku do t'u nënshtroheshin masave të posaçme administrative dhe për t'u dënuar me burgime të pareduktueshme të përjetshme.

Gjykata vendosi, në lidhje me pesë nga aplikantët², se **nuk** do të kishte **shkelje të Nenit 3** të Konventës si rezultat i kohëzgjatjes së dënimeve të tyre të mundshme nëse ekstradohen në Shtetet e Bashkuara. Ajo vuri në dukje në veçanti se nuk ishte e sigurt që, nëse ekstradoheshin, aplikantët do të dënoheshin ose se do t'u shqiptohej një dënim i përjetshëm. Sidoqoftë, edhe nëse një dënim i tillë u shqiptohej aplikantëve, duke marrë parasysh rëndësinë e akuzave të tyre, Gjykata nuk konsideroi që ato do të ishin tepër disproporcionale. Për më tepër, meqenëse asnjëri nga aplikantët ende nuk ishte dënuar ose nuk kishte filluar të vuante dënimin e tyre, Gjykata konsideroi se ata nuk kishin treguar se, pas ekstradimit, burgosja e tyre në Shtetet e Bashkuara nuk do të shërbente për asnjë qëllim të ligjshëm penologjik. Ishte më tej e pasigurt nëse, do të arrihej ndonjëherë ajo pikë, autoritetet amerikane do të refuzonin të përfitonin nga mekanizmat e disponueshëm në sistemin e tyre për të ulur dënimet e mundshme të aplikantëve.

². Shqyrtimi i ankesave të gjashtë ankuesve u shty dhe Gjykata vendosi t'i shqyrtojë ato me një numër të ri të kërkesës (nr. 17299/12).

Čalovskis k. Letonisë

24 korrik 2014 (aktgjykim)

Rasti kishte të bënte me arrestimin dhe ndalimin e aplikantit në pritje të ekstradimit, si dhe autorizimin e ekstradimit të tij në Shtetet e Bashkuara për ndjekje penale mbi pretendimet e përfshirjes së tij në krime të lidhura me krimin kibernetik. Aplikanti pretendoi në veçanti se, nëse ekstradohej nga Letonia, ai do të rrezikonte t'i nënshtrohej torturës dhe të jepte dënim me burgim disproporcional.

Gjykata vendosi se **nuk** kishte pasur **shkelje të Nenit 3** të Konventës në lidhje me dhënien e ekstradimit të aplikantit në Shtetet e Bashkuara, duke konstatuar se ai nuk do të ekspozohej ndaj një rreziku real të keqtrajtimit nëse ekstradohej në Shtetet e Bashkuara për shkak të akuzimit të tij për krime kibernetike. Në lidhje me pretendimet e aplikantit që dënimi i tij në Shtetet e Bashkuara do të ishte shumë më i lartë se në Letoni, Gjykata vuri në dukje se ky krahasim nuk ishte i mjaftueshëm për të demonstruar një "disproporcionalitet të lartë". As aplikanti nuk kishte argumentuar që atij mund t'i jepej një dënim i përjetshëm në Shtetet e Bashkuara pa rishikim ose as nuk u ankua se dënimet maksimale mund të vendoseshin ndaj tij pa marrë në konsideratë të gjithë faktorët e rëndësishëm lehtësues dhe rëndues.

Trabelsi k. Belgjikës

4 shtator 2014 (aktgjykim)

Ky rast kishte të bënte me ekstradimin, i cili ishte kryer pavarësisht nga indikacioni i një mase të përkohshme nga Gjykata, në bazë të rregullit 39 të [Rregulloreve të Gjykatës](#)³, i një shtetasi tunizian nga Belgjika në Shtetet e Bashkuara, ku po ndiqej penalisht nën akuzat e veprave terroriste dhe mund të dënohej me burgim të përjetshëm. Aplikanti u ankua në veçanti se ekstradimi i tij në Shtetet e Bashkuara të Amerikës do ta ekspozonte atë ndaj trajtimit jo në pajtueshmëri me Nenin 3 të Konventës. Ai pretendoi në lidhje me këtë se disa prej veprave penale për të cilat ishte dhënë ekstradimi i tij kishin një dënim maksimal me burgim të përjetshëm i cili ishte *de facto* i pareduktueshëm, dhe se nëse ai do të dënohej, ai nuk do të kishte asnjë perspektivë të lirohej ndonjëherë.

Gjykata konsideroi se dënimi me burgim të përjetshëm për të cilin aplikanti ishte përgjegjës në Shtetet e Bashkuara ishte i pazvogëlueshëm për sa kohë që ligji amerikan nuk parashikonte asnjë mekanizëm adekuat për rishikimin e këtij lloji dënimi, që do të thoshte se ekstradimi i tij në Shtetet e Bashkuara përbënte **shkelje të Nenit 3** të Konventës.

Gjykata përsëriti në veçanti se shqiptimi i një dënimi me burgim të përjetshëm ndaj një shkelësi të rritur nuk ishte i ndaluar në vetvete nga ndonjë dispozitë e Konventës, me kusht që ajo të mos ishte joproportionale. Nga ana tjetër, nëse do të ishte në përputhje me Nenin 3, një dënim i tillë nuk duhet të jetë e pareduktueshëm *de jure* dhe *de facto*. Për të vlerësuar këtë kërkesë, Gjykata duhej të konstatonte nëse një i burgosur i përjetshëm mund të thuhej se kishte ndonjë mundësi lirimi dhe nëse ligji kombëtar ofronte mundësinë e rishikimit të një dënimi të përjetshëm me qëllim zbutjen, faljen, ndërprerjen ose lirimin me kusht të burgosurit. Për më tepër, i burgosuri duhej të informohej për termat dhe kushtet e kësaj mundësie rishikimi në fillim të dënimit të tij. Gjykata përsëriti gjithashtu që Neni 3 nënkuptonte një detyrim për shtetet kontraktuese për të mos larguar një person në një shtet ku ai ose ajo do të rrezikonte realisht t'i nënshtrohej keqtrajtimit të ndaluar. Në rastin në fjalë, Gjykata konsideroi se sa i përket peshës së veprave terroriste me të cilat aplikanti ishte akuzuar dhe faktin që një dënim mund të shqiptohej vetëm pasi gjykata gjykuese të kishte marrë në konsideratë të gjithë faktorët relevantë lehtësues dhe rëndues, dënimi i përjetshëm diskrecionar⁴ nuk do të ishte tepër disproporcional. Sidoqoftë, u shpreh se autoritetet amerikane në asnjë moment nuk kishin dhënë ndonjë siguri konkrete se aplikanti do të kursehej nga një dënim i përjetshëm i pareduktueshëm.

³. Masat e përkohshme janë masa të marra si pjesë e procedurës para Gjykatës të cilat janë të detyrueshme për shtetin në fjalë. Ato nuk paragjykojnë vendimet pasuese të Gjykatës për pranueshmërinë ose meritat e rasteve në fjalë. Nëse Gjykata lejon kërkesën për një masë të përkohshme dëbimi i aplikantit pezullohet ndërsa Gjykata shqyrton kërkesën (megjithatë, Gjykata ndjek situatën e aplikantit dhe mund të heqë masën gjatë shqyrtimit të rastit). Shih edhe fletën e fakteve në ["Masat e përkohshme"](#).

⁴. "Diskrecionar" në kuptimin që gjyqtari mund të shqiptojë një dënim më pak të ashpër, duke urdhëruar një numër të caktuar vitesh burgim.

Gjykata gjithashtu vuri në dukje se, mbi dhe për sigurimet e ofruara, ndërsa legjislacioni amerikan siguroi mundësi të ndryshme për uljen e dënimeve me burgim të përjetshëm (përfshirë sistemin e faljes presidenciale), i cili i dha aplikantit një farë mundësie lirimi, ajo nuk përcaktoi ndonjë procedurë që përbën një mekanizëm për rishikimin e dënimeve të tilla për qëllimet e Nenit 3 të Konventës.

Findikoglu k. Gjermanisë

7 qershor 2016 (vendim mbi pranueshmërinë)

Në vitin 2015, aplikanti u ekstradua në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, ku ai ishte në kërkim në lidhje me një komplot ndërkombëtar për të cilin pretendohet se kishte çuar në sulm të rrjeteve kompjuterike të ofruesve të shërbimeve financiare për përfitime financiare. Aplikanti u ankua se rangi i veprave për të cilat ai ishte ekstraduar kishte një dënim maksimal me burg prej 247.5 vjet, që do të thoshte që, nëse dënohej, ai nuk do të kishte asnjë mundësi të lirohej.

Gjykata vendosi në veçanti se, në rastin e aplikantit, ekzistenca e një rreziku për dënim me burg që përbën burgim të përjetshëm nuk mund të supozohej dhe problemi nëse aplikanti do të kishte apo jo ndonjë shans për t'u liruar nëse dënohej nuk ishte i rëndësishëm. Prandaj, ajo shpalli kërkesën **të papranueshme** si qartazi të pabazuar, duke konstatuar se aplikanti nuk kishte demonstruar se ekstradimi i tij në Shtetet e Bashkuara e ekspozoi atë ndaj një rreziku real të trajtimit duke arritur pragun e Nenit 3 të Konventës si rezultat i dënimit të mundshëm.

Shih edhe: **López Florza k. Spanjës**, aktgjykimi i 12 dhjetor 2017.

Harkins k. Mbretërisë së Bashkuar

10 korrik 2017 (Dhoma e Madhe - vendimi mbi pranueshmërinë)

Ky rast kishte të bënte me ekstradimin e një shtetasi britanik në Shtetet e Bashkuara të Amerikës për t'u gjykuar për vrasje të shkallës së parë. Aplikanti u ankua se ekstradimi i tij në Shtetet e Bashkuara do të shkelte nenet 3 dhe 6 (e drejta për gjykim të drejtë) të Konventës, sepse nëse dënohej në Florida, ai do të përballej me një dënim të detyrueshëm me burgim të përjetshëm pa mundësinë e lirimit me kusht. Kjo është hera e dytë që aplikanti aplikon në Gjykatën Evropiane në lidhje me ekstradimin e tij. Në vitin 2012, në aktgjykimin **Harkins dhe Edwards** (shih faqen 1 më lart), Gjykata konstatoi se ekstradimi i tij nuk do të shkelte Nenin 3 të Konventës. Sidoqoftë, aplikanti nuk u ekstradua dhe duke ndjekur aktgjykimet e mëvonshme të Gjykatës në **Vinter dhe të tjerët** dhe **Trabelsi** ai argumentoi para gjykatave kombëtare se zhvillimet në Nenin 3 të praktikës gjyqësore të Gjykatës mbi dënimet me burgim të përjetshëm pa mundësinë e lirimit me kusht ishin të tilla që kërkonin rihapjen e procedurave. Gjykatat e Mbretërisë së Bashkuar refuzuan të rihapnin procedimet dhe, në këtë kërkesë të dytë në Gjykatë, aplikanti, duke u mbështetur në praktikën e fundit gjyqësore, u ankua edhe një herë se ekstradimi i tij do të shkelte të drejtat e tij sipas Nenit 3.

Dhoma e Madhe deklaroi të dy ankesat **e papranueshme**. Së pari ajo vendosi që ankesat e aplikantit sipas Nenit 3 të Konventës duhet të deklarohen të papranueshme pasi ato ishin "materialisht të njëjta" (brenda kuptimit të Nenit 35 § 2 (b) të Konventës) si ankesa e Nenit 3 e shqyrtuar nga Gjykata në vitin 2012. Duke arritur në këtë përfundim, Dhoma e Madhe hodhi poshtë argumentin e aplikantit se zhvillimi i praktikës së saj gjyqësore në rastet **Vinter dhe të tjerët** dhe **Trabelsi** mund të përbëjnë "informacione të reja të rëndësishme" për qëllimet e Nenit 35 § 2 (b). Për të konstatuar ndryshe do të minonte parimin e sigurisë juridike dhe do të minonte besueshmërinë dhe autoritetin e aktgjyqimeve të Gjykatës. Sa i përket më tej ankesës së aplikantit sipas Nenit 6 të Konventës, Dhoma e Madhe arriti në përfundimin se faktet e rastit nuk zbuluan ndonjë rrezik që aplikanti të vuante një mohim flagrant të drejtësisë. Së fundmi, Dhoma e Madhe gjithashtu vendosi që të hiqej masa e përkohshme (sipas Rregullit 39 të **Rregullave të Gjykatës**) duke treguar për Qeverinë e Mbretërisë së Bashkuar se ajo duhet ta pezullojë ekstradimin e aplikantit.

Kontakti i medias:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08